

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorî nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

NR. 168.

Vineri 14 (26) Septembrie

1884.

Din cauza s-tei s-erbători de Vineri, diarul nu va apăre decât Sâmbătă seara.

BrașovŪ in 13 (25) Septembrie.

Amŷ accentuatŷ de nenum-erate ori cŷ dela resolvarea mulțamitŷre a cestiunei de limbŷ de- pende deslegarea marei probleme a egalei îndrep- țării naționale în monarhia nŷstrŷ. Fŷrŷ dreptŷ de limbŷ nu pŷte esista „egalitate de dreptŷ“ între diferitele popŷre.

Este ac-esta o convicțune generalŷ a tutu- rorŷ ŷmenilorŷ înțeleg-ătorŷ și, decŷ vomŷ cŷutŷ o viuŷ probŷ afarŷ de cerculŷ nŷsuințelorŷ nŷstre, o vomŷ aflŷ în luptele nesf-erșite pentru limbŷ dintre Cehii și Germanii Boemiei.

De cincŷ ani de țile, de cŷnd s'a inaugu- ratŷ politica „impŷcŷarei naționalițăilorŷ“ în Aus- tria, încŷ nu s'a aflŷtŷ mijloculŷ de a creŷ o stare de lucruri suportabilŷ în privința esercițiului dreptului de limbŷ între cele dou- popŷre ale Boemiei.

Cehii îndatŷ ce li-s'a oferitŷ ocasiunea de a încheiŷ unŷ compromisŷ cu cabinetulŷ Taaffe, care dorea s-ŷ vedŷ luŷndŷ parte la lucrŷrile parlamentului centralŷ, au pusŷ condițunea ca s-ŷ li-se garanteze liberulŷ esercițiu alŷ limbei lorŷ materne. Guvernulŷ le-a r-espunsŷ cŷ nu pŷte aduce încŷ unŷ proiectŷ de lege formalŷ, deŷrece nu s'ar aflŷ o majoritate de dou- din trei părți, care s-ŷ voteze, d-er le va ajutŷ în altŷ modŷ, pe cale administrativŷ, ca s-ŷ pŷtŷ dob-erndŷ de faptŷ dreptulŷ de limbŷ. Cehii s'au învoitŷ și la ac-esta și astfelŷ s'a nŷscutŷ cunoscuta ordon- anțŷ ministerialŷ pentru regularea folosirei lim- belorŷ la tŷte oficiile publice din ț-erŷ.

Scimŷ ce mare nemulțamire și amŷrŷciune a produsŷ ac-esta ordonanțŷ între Germanii Boe- miei. Ei mai ŷnt-eriu nu se pŷteu dedŷ cu idea, ca limba cehicŷ s-ŷ fie egalŷ îndreptŷțitŷ cu limba germanŷ. În cursulŷ timpului îns-er, dupŷ ce au v-erțutŷ cŷ nu-i de glumŷ cu guvernulŷ Taaffe, opoșiunea lorŷ s'a îndreptatŷ mai alesŷ în contra acelorŷ dispoșiunii din memorata ordon- anțŷ, dupŷ care toți amploiații fŷrŷ deosebire chiar și aceia, cari funcționezŷ în cercuri curatŷ germane s-er unde se aflŷ numai unŷ fŷrte micŷ num-erŷ de Cehi suntŷ, constrŷnși s-ŷ doved-er-scŷ, cŷ cunoscŷ pe deplinŷ limba cehicŷ.

Germanii din Boemia își țicŷ: de ce s-ŷ fimŷ noi silițŷ a înv-erțŷ limba cehicŷ și acolo unde n'avemŷ trebuințŷ de ea? Ei se opunŷ acelei dispoșiunii din dou- considerațiunii. Mai ŷnt-eriu voescŷ s-ŷ evite ca limba cehŷ s-ŷ devinŷ cea preponderatŷ în ț-erŷ și apoi se mai temŷ de cehisare.

E lucru ciudatŷ, cŷ chiar și Germanii bo- emii se temŷ de desnaționalizare, d-er este faptŷ ce nu se pŷte negŷ. Din ac-estŷ împrejurare am- put-er s-ŷ înv-erțamŷ și noi, Romŷnii, s-ŷ fimŷ mai puținŷ optimiști în cestiuni de limbŷ, cŷci decŷ Germanii au cauze de a se teme de preponde- ranța unei alte limbi, cum s-ŷ nu ne tememŷ noi, cari nu dispunemŷ de atŷtea mijlŷce și de atŷta sprijinŷ ca d-erșii?

Încercatŷ a destulŷ partida Nemțilorŷ din Bo- emia de unŷ șirŷ de ani încŷce de a face s-ŷ se not-er-gŷ fŷimŷsa ordonanțŷ pentru limbŷ, d-er opo- șiunea lorŷ r-emase fŷr' de nici unŷ rezultatŷ.

S'au mai gŷnditŷ ei ce s'au gŷnditŷ și s'au ho- țŷritŷ în fine s-ŷ ș schimbe tactica și s-ŷ paral-izeze indirectŷ dispoșiunea memoratŷ a ordonan- ței ministeriale.

„Decŷ nu putemŷ s-ŷ trŷimŷ în pace la o lŷta, s-ŷ nŷsuimŷ celŷ puținŷ ca s-ŷ trŷimŷ liniștitŷ lŷngŷ olaltŷ.“ Așa și-au țisț conduc-ătorii nemți cŷnd au conceputŷ idea de a se separŷ Germanii de Cehi dupŷ teritorii.

Prima încercare în direcțiunea ac-esta a fŷ- cutŷ o conduc-ătorulŷ partidei opoșiionale germane din dieta boemŷ, Dr. Herbst, cer-erndŷ ca s-ŷ se separeze dupŷ naționalitate cercurile judecŷtorescŷ. Dr. Herbst și-a datŷ silița de a documentŷ, cŷ separațiunea este posibilŷ și ac-esta i-a și succesŷ pŷnŷ la unŷ punctŷ ŷrecare.

Argumentulŷ lui celŷ mai tare a fostŷ cŷ deja esistŷ în Boemia o separare dupŷ limbŷ în cercurile scolare. Afarŷ de Praga, fiecare comunŷ aparține unui cercŷ scolarŷ germanŷ s-er cehicŷ. În anulŷ 1883 au fostŷ în Boemia 1952 scŷle populare germane și 2518 scŷle cehice. Dintre acestea numai 32 scŷle germane se aflŷ în cer- curi scolare cehice și numai 8 scŷle cehice în cercuri scolare germane. „Decŷ, țise Herbst, se- pararea limbisticŷ cu privire la cercurile scolare este posibilŷ și decŷ ea a contribuitŷ ca s-ŷ se susținŷ pacea naționalŷ, prin separare, de ce s-ŷ nu fie posibilŷ și în altŷ privințŷ?“

Herbst a mai adusŷ ca argumentŷ în fa- vŷrea propunerii sale faptulŷ, cŷ celŷ puținŷ trei din patru părți a tuturorŷ cercurilorŷ jude- cŷtorescŷ suntŷ s-er curatŷ nemțescŷ s-er curatŷ ce- hice, și s'a încercatŷ a probŷ, cŷ a fostŷ cu to- tulŷ de prisŷsŷ de a se înființŷ și cercuri mixte, adecŷ cu limba germanŷ și cehŷ.

S'a mai provocatŷ în fine Dr. Herbst și la proiectulŷ legii de naționalitate ce l'au fostŷ fŷ- cutŷ Cehii înșiși la 1871 sub guvernulŷ Hohen- wart și în care se țice, cŷ separarea cercurilorŷ elec- torale și administrative s-ŷ se facŷ așa ca fiecare cercŷ s-ŷ st-er numai dintr'o singurŷ naționalitate.

Separare dupŷ teritorii naționale în tŷte este ațŷ devisa Germanilorŷ din Boemia. Ei mergŷ pŷnŷ a pretinde s-ŷ aibŷ chiar și o secțiune eco- nomicŷ separatŷ pentru ap-erarea intereselorŷ eco- nomiche ale ț-eranilorŷ germani, cari mai alesŷ în ce privesce fideicomisele ț-erŷnescŷ nu consunŷ cu ale ț-eranilorŷ cehi.

Cehilorŷ nu le place propunerea lui Herbst, pentru cŷ ea țintesce a creŷ unŷ teritoriu, unde se domn-er-scŷ limba germanŷ exclusivŷ și unde mi- noritŷțile cehe din orașele germane se fie siliate a adoptŷ ac-esta limbŷ, ei mai v-erđ într-erșa și intențiunea de a divisŷ Boemia în dou- părți.

Se pŷte preved-er d-er cŷ propunerea de se- parare nu se va primŷ, cu tŷte cŷ despŷrțirea dupŷ curi naționale, pe l-erngŷ o lege, care se apere cŷtŷ numai se pŷte minoritŷțile, este pŷte celŷ mai bunŷ espedientŷ spre realizarea gravei probleme a egalei îndreptŷțiri.

Cŷtŷ pentru pretensiunea Germanilorŷ cari suntŷ în minoritate în Boemia, ca s-ŷ nu se c-erŷ dela amploiații lorŷ cunoscința limbei cehice, ea nu pare în tŷte privințele basatŷ, dupŷ ce egala îndreptŷțire a naționalitŷții germane este pe deplinŷ garantatŷ. În anii 1860—1865 se ce- rea dela funcționarii din Transilvania ca se cunŷcŷ

tŷte trei limbele usitate în ț-erŷ și s'a doveditŷ, cŷ erŷ posibilŷ de a se satisface acestei cerințe în interesulŷ poporațiunei ț-erei. De ce s-ŷ nu cu- nŷscŷ d-er amploiații din Boemia cele dou- limbi ale ț-erei?

Multe dificultŷți vorŷ fi de delŷturatŷ pŷnŷ ce se va gŷsŷ o modalitate, care se pŷtŷ mulțumŷ și pe unii și pe alții. Îns-er pen- tru ca s-ŷ se pŷtŷ resolvŷ odatŷ marea prob- lemŷ a egalei îndreptŷțiri este de lipsŷ înainte de tŷte ca fiecare poporŷ s-ŷ fie pe deplinŷ con- sciulŷ de dreptulŷ s-er de limbŷ și se lupte cu e- nergiŷ pentru ap-erarea lui, cum facŷ Germanii și Cehii din Boemia. Din aceste lupte, dupŷ tŷte prevederile omenescŷ, trebue s-ŷ i-erșŷ victoriŷsŷ drep- tatea.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŷ „Gaz. Trans.“)

Viena, 25 Septemvre. — Erŷ s'a ținutŷ o mare conferențŷ de miniștri spre stabilirea bu- getului comunŷ imperialŷ. Astŷțŷ consiliulŷ co- munŷ se va continuŷ sub președința Maiestŷții Sale.

Roma, 24 Septemvre. — În cursulŷ țilei de erŷ s'au bolnŷvitŷ de colerŷ în provinciile in- fectate cu totulŷ 444 de persŷne. Dintre aceste au muritŷ 213.

CRONICA țILEI.

Din multe comune ale Croației se anunțŷ, cŷ se comitŷ escese în contra aleg-ătorilorŷ guvernamentalŷ. În comuna Vojnicŷ, contrarilorŷ opoșiunii li se cosescŷ cŷm- purile și li se nimicescŷ fructele. În Scrad preotulŷ a fostŷ opritŷ de a intrŷ în bisericŷ, sub cuv-erntŷ cŷ e maghiaronŷ. Maghiarilorŷ și S-erbilorŷ din comunele în- vecinate cu Agremulŷ li s'a interțisț, d'a merge s-ŷ ș macine la mŷrŷ, fiindŷ amenințŷți cu mŷrtea. „Sloboda,“ care la 23 Septemvre a reapŷrutŷ, a publicatŷ unŷ nou articolŷ inflŷcŷrŷtŷ în contra Maghiarilorŷ. Nemțilorŷ și S-erbilorŷ, și ingeneri în contra a totŷ ce nu e starce- vicianŷ. Se aș-erțŷ s-ŷ se ia cele mai devere m-erșuri în- contra partisanilorŷ lui Starcevi. Acesta a declaratŷ, cŷ nu se va odihni, pŷnŷ ce nu va vedea Croația liberŷ și neat-erнатŷ.

În cercurile oficiŷse din Constantinople, se crede, cŷ înt-erlneria imp-erŷrŷtorŷ a avutŷ de substratŷ o coalit- iune în contra Angliei, ceea ce a causatŷ mare mul- țamire și bucuriŷ Turcilorŷ. Adev-erŷții amici ai Turci- lorŷ arŷ trebui s-ŷ le spunŷ, cŷ s-ŷ nu-șŷ pr-er facŷ mari ilu- sioniŷ politicii turcŷ, cŷ din o astfelŷ de coalit- iune n'ar put-er eșŷ nici unŷ bine pentru Turcia

„Standard,“ țiarŷ englezŷ, primesce din Roma o tele- gramŷ, prin care se aratŷ, cŷ cancelarulŷ îndatŷ ce s'a întorsŷ dela Skiernevice a chematŷ pe nunțiuŷlŷ Papii la sine și a avutŷ o convorbire mai lungŷ, în urma cŷ- reia nunțiuŷlŷ a trimesŷ la Roma la Iacobini, secretarulŷ Papei, o depeșŷ mai lungŷ, alŷ cŷreia cuprinsŷ s-ŷ fie de mare însemnŷtate.

„L'Ind-erpendance Belge“ aflŷ din Filipopole, cŷ între guvernatorulŷ generalŷ Crestovicŷ s-er Gavriliș pașŷ și între adunarea provincialŷ s'a ivitŷ unŷ conflictŷ. Co- mitetulŷ permanentŷ alŷ adunŷrei nu vrea se recunŷcŷ disolvarea acesteia de cŷtrŷ guvernatorŷ cŷ legalŷ și re- tusŷ de a-șŷ sistŷ funcțiunile sale. Conflictulŷ și are is- vorulŷ în împrejurarea, cŷ în Rumelia orientŷlŷ s'au for- matŷ dou- partide între Bulgarŷ dela cŷderea guvernato- rului Aleco pașŷ. Despre tendințele acestorŷ dou- par- tide încŷ nu e în clarŷ lumea. Se scie numai, cŷ Rys- sakev, președintele de pŷnŷ acum alŷ comitetului per-

manentă, care a stăruit din toate puterile să se realăgă Aleco paşa, este capul partidei vechi bulgare, cea mai mare duşmană a actualului guvernator Gavrilu paşa. În faţa acesteia stă partida tânăra bulgară ală cărei cap e chiar Gavrilu paşa şi care are ca deviză: »Bulgaria pentru Bulgari.« Cu ocaziunea viitoarelor alegeri se vor lămurii mai bine tendinţele acestor partide.

*

Demonstraţiunile anticlericale din Belgia continuă mereu, cu toate sfaturile ce le dau mai toate ziarele, ca se nu mai facă poporul turburării. La 23 Septembrie st. n. lumea din Brusela începuse a se aduna în grupuri, în contra strictului ordin al primarului. Cătră seară pe piaţa libertăţii se adună garda oraşenească, ér înaintea palatului regal se aşedară tari despărţeminte. Edificiile guverniale fură ocupate de gardă. Poporaţiunea privea curiosă la aceste pregătiri. Înaintea fiecărui despărţemintă de gardă, ce eră în marş, mergea câte-o cetă de tineri cu capul gol fluerând şi cântând. Până la 9 ore seara nu s'a întâmplată nimic, decât o mare mişcare domnea pe strade şi colportorii vindéu bilete roşii având în frunte tipărit: »Les malheurs du jour.« În bilete se provocă poporul să strige: »Vive la république!« Pe la 10 ore însă se schimbă situaţiunea. Pe bulevardul de nord se auşiră strigăte şi fluerături. Omenii alergară într'acolo, ér poliţia arestată pe câţiva turburători, fiind însă fluerată de mulţime. Lumea se îndesă mereu cântând un marş funebru care parodiă un cântec bisericesc. Textul întreg al marşului îl formeză numai numele ministrului de justiţie: »O, Vandenpeerenboom — peerenboom — bom,« un cântec batjocoritor, ce se cântă acum de toţi în Brusela. Deodată încep mulţimea a cântă marsilea şi a strigă: »Vive la république!« O puternică brigadă poliţienescă se auşiră venind în pas răpede, femeile începură a strigă, ér mulţimea a se împrăştia momentan; dér imediat se readună şi încep a flueră poliţia. La provocările comisarului poliţienesc mulţimea răspundea cu: »O, Vandenpeerenboom« şi cântă marsilea. Mulţime de arestări făcu poliţia, dér mulţimea se îndesă mereu. Garda, gendarmeria pompierii şi poliţia a trebuit pas cu pas să cureţe stradele, fără să facă însă usă de arme. Abia pela 11 ore noaptea se făcu linişte.

Redactorul unei foi ultra-radicală, Gabriel Marchi, fiul temnicerului mareşalului Bazaine, a fost espulsat, pentru că agită în contra clericilor.

*

Situaţiunea din Egiptul de sud, după cum spun cele mai noue sciri, începe a se îmbunătăţi în favoarea trupelor englese şi egiptene. Mudirul din Dongola a telegrafat la Cairo, că, după o scire sosită din partea lui Gordon, Emirul din Abukhanga şi armata rebelilor ce venea dinspre Kordofan au fost bătuti complect de Gordon la 24 Iulie, suferind pierderi enorme. O a doua luptă ce s'a dată la 30 August a silit pe rebeli să despresore Chartumul, în care Gordon stetea închis cu armata egiptenă de câteva luni. Şeicul Sidi împreună cu fiul său au fost ucişi. Scirea acésta a lui Gordon se adeveresce prin o scrisore a lui Khatem bey, care ţine Halfayah ocupată cu trupe egiptene. Capii tribului Şeikiyh au oferit supunerea lor şi au jurat pe Coran, că nu vor mai ascultă de falsul profet. În urma acestei schimbări favorabile, generalul engles Wolseley a făcut cunoscut guvernului engles, că nu mai e necesitate să se trimită noue trupe în Egipt. Expediţiunea din Sudan încă se va reduce la proporţiuni modeste.

»LE NORD« DESPRE INTELNIREA IMPERAŢILORU.

Diarul diplomaţiei rusesci »Le Nord« din Brusela consacră întâlnirii împăraţilor din Skiernevice următoarea apreţiare:

Nu mai este de lipsă a întonă deosebită însemnătatea întâlnirii împăraţilor, la care s'au înţeles într'un mod cordial cei trei stăpânitori, cari reprezintă cea mai mare sumă de adevărată putere în lumea acésta. Fie-cine a constatat, fără întârziere, valoarea acestui eveniment european şi proba că acésta întâlnire are un caracter curat păcnic şi nu tinde a ameninţa pe nici un stat, se cuprinde într'aceea, că totă diaristică din apusul şi din sudul Europei, afară de organele revoluţionare, au apreţuit însemnătatea întâlnirii din Skiernevice fără de nici un semn de neîncredere sau de supărare. Caracterul conservativ al acestei importante manifestaţiuni în favoarea ordinii şi al păcii Europei n'a alterat impresiunea generală. În cazul acesta se tracteză de unul din cele mai mari spectacule ale păcii europene, ale apărării siguranţei generale şi binei tuturor, care se periclită prin atentate anarchice, nu prin evenimente răboinice. Putem dice fără de nici o esageraţiune, că în Skiernevice s'a decis sărbătoreşte pacea internaţională înaintea instanţei celei mai înalte.

Are totă dreptatea diarul »Nord,« că în Skiernevice împăraţii cei mai puternici din lume s'au sêrutat frăţesce în faţa lumii şi prin aceea au vrut să sigileze buna înţelegere între densii din care urmăză pacea, care

pentru popore ar trebui să fie după sănătate, cel mai mare şi mai preţios bun pe pământ.

Poporele de sub sceptrele acestor trei stăpânitori puternici ar trebui numai să se bucure, când e vorba de susţinerea păcii. Dér din nenorocire nu se vede şi nici nu se aude despre nici un semn adevărat de pace, pentru că despre reducerea armatelor nu se vorbeşte nimic, şi tocmai armatele astăzi consumă în totă Europa sumele cele mai colosale, care s'ar pute întrebuinţa spre luminarea poporelor şi spre îmbunătăţirea stărei materiale a miliónelor de omeni, cari nu mai pot suportă greutatea cele mari. »Nord« dice că la întâlnirea împăraţilor au discutat, cum se sugrumă mişcările anarchiştilor fără să spună lumii, decât marii stăpânitori şi cu consilierii lor sau întrebat, că din ce cauză işi espun nihilistii şi anarchistii viaţa lor cu atăta abnegaţiune şi se duc la mörte cu atăta entuziasm. Negreşit, că relele acestea sociale işi au cauzele lor în bóla de care suferă tot organismul social european. Fórte bine ar fi făcut marii medici europeni, din consiliile împăraţilor, când s'ar sfătuit cum să vindece relele de cari suferă organismul social european prin mijloce raţionale, ér nu prin mijloce de ale forţii brutale, care póte face ca réul să se ascundă momentan, ca mai târziu să erupă cu o violenţă atăta mai grozavă.

CORRESPONDENŢA NÓSTRA DIN COMITATE.

Cluşiu, 23 Septembrie 1884.

Stămú fórte réu, mai réu nici că amú puté stá. Pretutindenea suntem prigonii, şi prigonirea acésta milenară astăzi se esereţeză după o anumită sistemă. Opera de nimicire se continuă sistematic, şi la acésta operă totă suflarea ungerescă işi are misiunea sa specială după trépta ce o ocupă în societate.

Némul românesc de sub coróna s-tului Stefanú geme sub greutatea atător prigoniri, le simte pe acestea poporul şi inteleginţa română de-o-potrivă. Pe căi diavolice cu încetul, cu încetul ni se iau şi cele puţine drepturi, de cari ne mai bucurăm, şi acele puţine dulceaşuri, pe cari cu atăta amarú le gustăm. Mult nu mai lipsesce, şi vom fi despoiaţi pe rând de toate, în cele din urmă chiar şi de individualitatea noastră naţională. În direcţiunea acésta s'au făcut multe încercări pe cale publicistică, — diterite opuri istorice şi geografice, scise în limba germană şi maghiară, care de noi, ca naţiune cu intenţiune nici că mai facú amintire. Scriitorii jidano-maghiari se încumetă cu multă perfidiă a ignoră naţiunea română, care numără în ţeră aprópe 3 milióne suflete, chiar în opul etnografic, care se va redigea sub protecţiunea Alteiei Sale, principelui nostru de corónă, pentru că sciut este, că acél op de mare importanţă va avé o valóre durabilă, şi va puté apoi servi de basă şi sorginte la multe scrieri, cari se vor ocupa cu poporele Ungariei.

De dulcea noastră limbă işi batú joc organele noastre executore. N'avemú lipsă de a înşiră toate nedreptăţirile, ce se comit la adresa noastră, în speciă a limbei române, acelea şilnic le-a putut şi le póte ceti ori şi cine în acést diar şi alte diare românesci. Ca o dovédă eclatantă de ignorare şi batjocură servescă casul cu catedra limbei române dela scóla reală de stat din Deva. Acolo după multe jalbe din partea Românilor bine simţitori, s'a denumit de curéndu un profesor ord. de limba română, care orí şi ce cualificaţi póte să aibe, numai pentru propunerea limbei şi literaturii române nu!

Dar să rămânem la catedra limbei şi literaturii române dela universitatea din Cluşiu. Cătu s'au luptat bărbăţii noştri la timpul său, până le-a succés a obţiné înfiinţarea catedrei de literatura limbei române la universitatea acésta, — o scimú; — deşi art. de lege 44 din 1868, care lege totă atăta valoréză înaintea şovinismului maghiar acuma, ca şi atuncea, dispune, că la universităţile din ţeră, încăt până acuma nu s'au înfiinţat, au de a se înfiinţa pentru limbile usuate pe la acelea universităţi, şi pentru literatura lor catedre. — Şi cu regret avemú cunoscinţa şi despre aceea, că în alú 11-lea an dela înfiinţarea acelei catedre, aceea a fost batjocurilă în modul cel mai brutal de cătră ténera generaţiă pintenată, şi profesorul român a fost insultat şi batjocurit în decursul prelegerilor tot de acei cavaleri, şi în legătură cu acestea a mai suferit societatea »Iulia,« tinerimea studiosă română şi totă inteligenţa română din Cluşiu!

Atunci ni s'a făcut nedreptate şi tot omul cu bun simţ a aşteptat pedepsirea culpabililor şi rehabilitarea reputaţiei catedrei de limba română, a profesorului român nevinovat şi a Românilor, a celor mai păcnici locuitori în Cluşiu. Ce s'a întâmplat? Ni s'a făcut din nou şi încă cea mai mare nedreptate din lume. Făcătorii de rele au rămas nepepensiţi, profesorul român şi societatea »Iulia« sunt trasi la dare de sémă, ér noi

ceştialăti suntem mereu insultaţi în diverse moduri, ziua pe strade, seara şi noaptea, pe la locuinţele uóstre.

Şi cei chiamaţi şi însărcinaţi cu conducerea afacerilor noastre, ce facú? Cugetă dóră, că au făcut desul datorişilor lor, când s'au îngrijat, ca să se esecute numai conclusele conferinţei generale, referitoare numai la alegerile de deputaţi dietali? Naţiunea aşteptă dela d-lor mai mult, aşteptă, ca acolo unde e vădit că ni se periclită interesele cele mai vitale, să se vire şi să protesteze în numele naţiunii sus şi tare în contra fărădelegilor şi abuzurilor.

Séu e o jucăria, că pe profesorul de literatura română dela universitatea din Cluşiu lú concedieză pe un an? Séu că literatura română la universitatea susţinută în mare parte şi de noi, nu se propune de loc în restimp de un an, pentru-că senatul o află așa cu cale? Si toate acestea se facú jără cause juste şi fără nici un motiv!

Décă noi nu avemú să ne amestecăm în afacerile profesorului Silaşi, care altcum pentru Românii e un diamant, şi neobosita sa activitate atătu pe tărém literar, cât şi pe tărém social românesc, e recunoscută urbi et orbi — atunci să ne interesăm cel puţin de catedra literaturii române, care-i ameninţată cu mörtea.

N'avemú intenţiunea, de a dăscali pe nimenea, voimú însă a convinge pe toţi, că afacerea din Cluşiu cu catedra literaturii românesci, cu profesorul ei, şi cu societatea »Iulia« nu-i — precum le place unora a susţiné — o afacere particulară a Cluşienilor, ci e o cauză a întregii naţiuni românesci. Şi cu dreptú putemú aşteptá dela fruntaşii noştri mai mult interesare faţa cu lucrurile acestea. Amú accentuat odată şi nu vomú încetă a ne plânge asupra tratării întregi, cu care e întâmpinată acésta cauză românescă din partea fruntaşilor noştri. Amú şis'o încă odată şi repetămú şi acuma, că nu-i glumă, nedreptăţirile ce se comit în contra noastră trebuie să ne pună pe cugete serioase şi să ne umple de îngrijiri, — totodată însă şi nepăsarea noastră faţa cu toate acelea şi letargia în care se pare a fi cădută!

Până acuma numai diaristica română şi-a implinit misiunea. — Amú şis'o.

Justus.

SCIRI MERUNTE.

Comitetul societăţii »Transilvania,« examinând titlurile concurenţilor pentru bursa A. Papiu Ilarian, în şedinţa sa dela 8 Septembrie, a dat — dice »L'Indép. roum.« — acésta bursă ténerei George Barsanú, fiul unui ţeran din Beclenú de lângă Făgăraş — 0 —

Ni se scrie din Gherla, că pentru ajutorarea studenţilor români nenorociţi s'au improvisat prin junimea studiosă din Gherla şi giurú în ziua de 27 August a. e. un bal în redouta urbană din Gherla. Balul a fost cercetat de un public nu pré numeros, dar ales, aprópe numai românesci si a durat până în dalba ziua în deplină veselie. Resultal material a fost 22 fl., cari s'au şi trimis Comitetului din Lugoş însărcinat cu manipularea acestor bani. Au suprasolvit spre acést scop: d. N. F. Negruşi redact. 5 fl. d. şioarele sorori Ana şi Maria C. Pop 1 fl., d. Cont. Hossu preot 1 fl., d. Sabinú Coroian 1 fl., Vas. Puscariu protopop 1 fl., d. Ioanú Boeriu inv. 1 fl., d. Gregori Steriu avocat 30 cr, dnii Teofilú şi Augustú Lemenyi 60 cr, d. P. Hrobony prov-apotecar 30 cr, Aurelú Biltea 30 cr, şi d. N. Bere 30 cr. — 0 —

Congresul romano-catolicilor din Transilvania s'a întrunit Dumineca trecută în Alba-Iulia. După deschiderea şedinţei s'a pus în discuţiune cestiunea, ce procedură să urmeze biserica rom. cath. din Transilvania faţa cu legea pentru scólele medii în ce privesc esamenul de maturitate. Se ceti un memorandú, adresat cătră ministru în acésta cestiune. În memorandú se spune espresú că ministrul a greşit amarú când a pretinsú că scólele rom. cath. din Transilvania stau sub imediata lui supraveghiare. Congresul decide apoi, ca o deputaţiune imposantă să aşternă memorandul ministrului. Preşedintele esprimândú idea de a se lucră pentru ridicarea unei universităţi catolice, incheiă şedinţa ántăiu. — 0 —

Cetinu în »Carpaţii« din Craiova: Suntemú informaţi că centenarul lui Horia şi Cloşca se va serbă de cătră societatea »Carpaţii români« din Craiova cu o pompă şi aparat cu totul deosebit. Indată ce ne vomú procură programa, vomú comunică-o lectorilor noştri. — 0 —

»L'Indép. roum.« spune, că d-nii N. Creţulescu, P. P. Carp şi T. Maiorescu vorú intră în cabinetul sub

președinta d-lui I. Brătianu. În modul acesta, Ți ce numitulu Țiaru, voru fi reprezentate în cabinetu Austria, Germania și Rusia.

—0—

Joi, la 6 Septemvre, MM. LL. Regele și Regina României împreună cu A. S. Principele Bulgariei, contele și contesa d'Erbach Schönberg, au făcutu o preumblare în trăsura spre Predealu. Cu această ocaziune au vizitatu fabrica de hârtia din Bușteni și pe aceea de sticlăria dela Azuga. La 7 Septemvre au vizitatu cantonamentulu de veră alu batalionulu II de vânători. Sâmbătă, 8 Septemvre, la orele 8 dimineața, Maiestățile lor au condusu la gară pe Augustii Ôspeți, cari avu a părăsi Sinaia, și unde, după ce se întreținură cu o mare cordialitate, le-au uratu bună călătorie.

—0—

Guvernulu român e în tratare cu acționarii căii ferate Lembergü — Cernăuți — Iași, ca să rescumpere partea română din această linie.

—0—

D. Bruto Amante, va stă în Bucuresci vre-o șese seu optu zile culegându notițe și date pentru o operă asupra României, la care lucreză însărcinatul fiindu de ministerulu instrucțiunei publice italianu, unde d-lui ocupă funcțiunea de secretaru.

—0—

Țiarulu «Romania», care apare în Roma în limba italiană sub direcțiunea d-lor Maineri și Mitilineu, a avutu o primire favorabilă nu numai din partea Românilor, ci și din partea streinilor filo-români. Intre abonații suntu mai toți miniștri italieni, camera deputaților, baronulu Keudell, ambasadorulu germanu din Roma, precum și unu mare număr de alți diplomați ai Italiei și alor țeri. D. Mancini, ministrulu de externe alu Italiei, a adresatu redactorilor Țiarului o scrisore forte măgulitoare, Ți ce «L'Indépendance Roumaine.»

—0—

Manevrele oștirea române voru începe la 20 Septemvre și voru ține până la 20 Octomvre. Concentrarea infanteriei se va face pe brigade, iar a călărașilor pe regimente.

—0—

Bustulu decedatulu generalu român Chr. Tell, lucratu cu multă artă și esactitudine de sculptorul român Georgescu, se află, spune «Voința Națională», în cabinetulu d-lui secretaru generalu alu ministrulu instrucțiunei publice. În curându acestu bustu va fi așezatu în incinta adunării deputaților.

—0—

Juriulu societăței geografice române din Bucuresci a acordatu următoarele premii elevilor, cari au reușitu la concursulu de geografie ținutu în zilele de 3 și 6 currentu:

Premiulu I-ia, tânărlulu Ghibaldanu Ioan, elevu alu liceului din Ploesci, (profesoru de geografie, d. Dobrescu Mih.)

Premiulu II-lea, tânărlulu Popovici Dimitrie, elevu alu liceului din Iași, (profesoru de geografie, d. Dimitrie Păscu.)

Premiulu III-lea, domnișorei Marinescu Olga, elevă a gimnaziulu Lazaru din Bucuresci, (profesoru de geografie d. Radu Novian.)

—0—

Unu teribilu accidentu, causatu din neglijența culpabilă a unui mașinist, s'a întâmplat Vineri la 7 Septemvre, pre la orele 3 și jum. p. m. în comuna Verbița din județulu Dolju în România. Pre când mōra de mânăritu a d-lui Iōn C. Feraru se află în plină funcționare, șasiunulu locomobilei a făcutu exploziune, sfărâmandu șasiunulu atelierulu de ferărie ce era alătura și asvêrlindu aeru lemne, ferăria și materialulu ce era prin prejur. Multime de săteni, din localitate precum și din alte localități se aflau acolo, mulți cu familiile lor, veniți pentru a se amuză. Dintre aceștia, Țece persoane au ramasu mōrte în locu, vre-o 10 15 bărbați, femei și copii suntu gravu răniți. «Carpații» din Craiova află că mediculu plășii respective s'a dusu în localitate pentru a da ajutōrele necesare, și că parchetulu localu a fostu pus în cunoștința casului.

—0—

Magazinulu de modă «Frații Simai» din Târgulu Mureșului ne rōgă să facem cunoscutu publiculu, că, pentru a satisface dorințelor exprimate din mai multe părți, s'operat de a li se pune la dispoziție pentru timpu de șase zile o cantitate alasă de pālării garnisite pentru șasiuni, putându-le chiar arată cu începere dela 26 Septemvre n. a. c.

—0—

Studiile seminariale în România.

Consiliulu generalu de instrucțiune, care e adunatu în Bucuresci, se ocupă în timpul de față cu reorganizarea studiilor în seminarele teologice.

Proiectulu de programu pentru studiile seminariale,

presintatu de consiliulu permanentu alu instrucțiunei consiliulu generalu, este următorulu:

În clasele I, II, III și IV se voru predă tōte acele obiecte, cari se predau și în gimnaziile Statulu, în aceeași ordine și întindere, mântinându-se orariulu pentru studiile din gimnaziu.

Clasa V: În această clasă se voru predă, pe lângă unele obiecte liceale, și unele obiecte ce aparțin studiulu teologiei și anume: limba latină 3 ore; limba elenă 4 ore; limba francesă 2 ore; filosofia, în semestrulu I, psihologia, în semestrulu II, logica, 4 ore; Științele fizice 3 ore, istoria eclesiastică și patologia 6 ore; limba ebraică 4 ore.

Clasa VI: Testamentulu vechiu, adică întroducerea în cărțile vechiulu testamentu cu Exegesa, după textulu originalu, și arheologia 9 ore; Testamentulu nou cu Exegesa, după textulu grecescu, și Ermeneutica 9 ore; dreptulu canonicu 6 ore.

Clasa VII: Teologia dogmatică; 9 ore Teologia morală 9 ore; Pedagogia superiōră 4 ore.

Clasa VIII: Teologia pastorală seu practică și Omiletica cu exerciții la compunerea prediciloru 12 ore; Catehetica, didactica și metodică 4 ore; Agronomia, pomologia și viticultura 4 ore; Medicina populară 1 oră.

Cântările bisericesti după psaltichia, musica vocală, tipiculu seu rânduile bisericesti se voru predă elevilor în internatele seminariale în orele ce nu suntu destinate prelecțiunilor din obiectele științifice, spre a nu împiedecă progresulu învățământulu clericalu.

MULȚĂMITĂ PUBLICĂ,

Junimea română Chioreană și Selagiană de lângă Someșu a arangiatu la 7 Septemvre a. c. o petrecere de veră în Selsigü (Selagiu, despre Chioru) la care avu fericirea de a puté intruni unu număr de publicu român din părțile Selagiene, Chiorene și Sătmărene. Petrecerea a fostu câtu se pōte de românescă și a produsu unu venit curatu de 69 fl. 48 cr. Comitulu subscrișu își ține deci de datorința sacră a-și exprime mulțămirea sale cele mai cordiale acelor pre stimați domni, cari parte suprasolvind, parte trimițându-ne ajutōru materialu, ne-a ușurat multu ajungerea scopulu sublimu de a puté ține poporulu din Selsigü și prin această unu ajutōru baremu câtu de modestu la edificarea bisericei noue, căci acesta era scopulu petrecerei din cestiune.

Au suprasolvit: D-nii adv. din Cehulu Silvaniei Florianu Ciocanu 9 fl., Demetriu Suciu 4 fl., Ioanu Szabó not., Vasiliu Dragoșu pos. și Vas. Nirișanu câte 1 fl., Vasiliu Mica not. 4 fl., Gavrilu Dragoșu not. 2 fl., Ioanu Szabadság 4 fl., Georgiu Petrovanu 30 cr., Alexiu Popu, Vasiliu Gradoviciu, Ioanu Ciurcașu, Teodoru Lenghelu, Alesandru Costea, Ioanu Vasvari, Leone Maiorü și Vasiliu Popu (Dominu) câte 1 fl.

Ni-au trimis: D-nii Nicolau Nilvanu adv. în Șomcuta-mare 2 fl., Iosifü Popu jude reg. în Seini 5 fl., Mathia Rațu 1 fl., Alexiu Cicianu și Vasiliu Mureșanu câte 1 fl., Andrei Bertalanu 5 fl., Danilü Piscolti 1 fl. și Franciscu Cațu 1 fl.

La suma mai susu însemnată a mai oferit d. Teodoru Indre preotü în Selsigü și protopopu alu Mireșuluimare din comemorațiunile primite de d-sa cu ocaziunea depunerii petrei fundamentale, severșice în aceeași zi suma de 23 fl. 53 cr., cari adaugându-ce la suma de 69 fl. 48 cr. facu suma de fl. 93 01, care s'a și depus în cassa bisericei gr. cat. din Selsigü.

Cu deosebită plăcere venim a ne exprima mulțămirea și recunoștința noastră și pe această cale d-lui Teodoru Indre pentru bunăvoința, zelulu neobositu și ajutōrele materiale cu cari n'a lipsitü nici odată a ne sprijini în întreprinderea noastră, asigurându-ne ast-felü de buna reușire; totu astfelü pre iubitei d-sale fice, gentilei și amabilei d-sōre Cornelia, pentru binevoitorulu sprijinü și bunulu gustu, cu care ne-a întempiatü la organizarea și mobilarea salei de jocu, care de astă dată fü școla confesională gr. cat. română.

Mărturisimü fără rezervă, că suntemü mândri de buna reușire a acestei petreceri, la care — precum suntemü asigurați din diferite părți — tōte inimile românesce presinte au fostu la culmea bunei dispozițiuni, din parte-ne pe viitoru nu vomü întrelăsă nimicü ce ar puté face petrecerea noastră românescă câtü mai veselă.

Comitetulu aranjatorü.

DIVERSE.

Bătăia între soldați de linie și honveți. — Din Debreținü se scrie următoarele: Duminecă pela 8 ore sêra, vr'o 10—12 rezerviști honveți ședü la o masă din birtulu «Cserepes-Csârda» și béu vinu. Doi soldați de linie, intrându și ei în birtu și fiindu întrebați de birtășii că cu ce-i pōte servi, răspunseră: «Ađi mănăcămü încă paprică.» (Cu această espresiune soldații de linie batjocurescu pe honveți, cari pōrtă pantalonü roșii). Honveții aușindü această năvălire asupra ușii se plece. Dêr soldații li se puseră în cale și la șgomotulu ce se născu veniră încă vr'o 12—13 infanteriști, între cari și doi sub-oficeri cu baionetele scōse. Cu ajutōrulu câtor-va civili cari erau în birtu, honveții isbutiră a înfrânge pe soldați. Aceștia injurându începura a aruncă în honveți cu sticle de vinu. Unulu din aceștia isbuti să sară pe ferăstră și ducându-se la casarmă, alarmă

o companie întregă de honveți care condusă de sublocotenentulu Adolf Rath, merse și înconjură birtulu. O parte din honveți intră pe ferăstră în birtu și se aruncă furiōsă asupra soldaților de linie, cari căva timpü se apêrară, încontra puterei convêșitōre, cu baionetele, ținându scaunele în susu seu vêrându-se sub mese. În urmă li-se smulseră scaunele din mâni și fură scoși de sub mese. Acum se începü unu adevêratu măcelu, care nu încetă decâtü când toți soldații de linie fură răniți. Unu infanteristü rêmase mortu pe locu, altulu muri în șpitalu, unde fuseseră transportați cei greu răniți, ér cei ușorü răniți merșeră în casarmă. Dintre honveți numai doi seu trei suntu ușorü răniți. Loculu bătăiei oferü unu aspectu îngrozitoru: numai sânge și sfărâmaturi.

Descoperiri archeologice. — În Duna-Sziget s'au aflatu mai deunăđi o interesantă tablă vechă de piêtră și nișce schelete, despre cari parochulu catolicu din Duna-szekesö Aloisiu Garay scrie următoarele: «Dintr'unu epistatulu am descifratu o parte și potü observă, dar' nu de totulu esplică între altele semnele: Imperatore Caesare Septimio Severo Lio Pertinace; cređu însê, că decă vomü ridică piêtrile din locu, vomü câștigă mai multă lumină. Atăla scimü că Septimiu Severu, care primise și numele lui Pertinax. împêrățișe nainte de predecesorulu seu, a muritü în 4 Februarie 211 d. chr. în etate de 65 ani, după o domniă de 17 ani și 8 luni. Se pare că tablă această de piêtră nu este a sa, de ôrece dinsulu s'a înmormântatü la Roma.

În Szombathely fabricantulu Emilu Pohl a aflatu în zilele trecute unu interesantü obiectu anticu romanu. Este o sculptură frumōsă în reliefu, care represintă o figură romană; de desuptu se află inscripțiunea: «Augustus Magnus» Capulu figurei e frântu.

Avarulu. — N'are familia, chiar de are. E mono-teistü; și deulu lui e Banulu. Nu recunoșce altü D-șeu afară de deusulu.

E tânăru. Nu vrea se cunōscă plăcerea. Are una singură și-i ajunge: A se aruncă ori unde, numai banulu se-i esă. Îl câștigă în șfêrșitü.... Îl légă cu noue noduri.... Apasă cu mâna pe loculu unde îl ține vêritü. Ajunge acasă.... Îl scōte la lumină.... Cu dragü privesce la elü.... Cu nesațiu îl sêrută.... E copilulu seu celü mai scumpu. Î face locu lângă cei strinși de mai înainte. Anii trecü... Banu cu banu se stringe....

E maturu. Prăpăditu de slabu. O carne uscățivă înșirată pe câteva bețe de ôse. Ia câte ceva în gură numai ca să nu mōră.... Dar.... e omü. Vede.... Inima-i cere.... Inima-i bate...., se luptă atuncü grozavü cu patima lui. Pare că inclină în spre pofia inimiei... S'apropiă chiar de ce a doritü.... Vrea să scōte banulu... Incepe însê a-i tremurâ mâna.... Îl scōte c'ō mână, dar cu cealaltă îl vêră în altü busunarü, și trece.... Inghite în secü. E satisfăcutü. Ride; nu mai pōte de bucurie. Scăpându unu banu de cheltuială, pare c'a scăpatü dela mōrte unu condamnatü pe nedreptü. Ride, dar risulu îi este nervosü... Sufere din cauza privațiunilor... Indură însê suferința ca unü catârü. Vine acasă.... Intră în cociōba lui. Intră-dinsü a ales'ō. Nu-lü pōte bănui nimeni că pōte avea câtü are. Ridică o clapă de sub piciorulu patului.... Scōte o casetă ruginită de ferü. O deschide.... Duce mânila la ochi ca orbiü.... Aurü! Numai aurü, strălucitorü ca sōrele!.... Scōte altă casetă.... Aici pune banulu scăpatü dela mōrte.... Banulu e de argintü.... Caseta această e numai pentru argintü. Intr'ansa stringe câtü îi trebuie pentru a-și cumpêră o monedă de aurü.... Anii trecü... Banu cu banu se adună.... Bani se înmulțescü... Êrü furia lui par'că se totü stringe.... Cumpêră aurü, și vinde zile....

E bêtrenü... S'a gârbovitü. Umblă aprōpe golü... În tinerețe Ți ce: la bêtânețe trebuescü haine, căci puterile suntü slăbite... Acum la bêtânețe Ți ce: În tinerețe trebuia să umblu mai îmbrăcatü, căci lumea se mai putea uita lu mine... Focu nu face în sobă. Slăbesce din Ți în Ți, vêdendü cu ochii. I-e frică de mōrte; dar totü nu mănăcă mai bine. A mai scăđutü încă porția. I-e frică de tâlhari mai rêu decâtü de mōrte. Mai că nu dorme. Abia îl fură șomnulü, și șdeodată sare... I-se pare că aude șgomotü... Șgomotü chiar la comōra lui... Se scōlă... Privesce șpăriatü... Pune mâna pe o giōrsă de pistolü care și-a uitatü anulü nașterii și alu ultimulu glonțu ce a șlobozitü... Aprinde uniculu mucü de luminare; scōte caseta cu aurulu... O deschide... Ah! ce plăcere nespūsă!... Drăguții!... Cum stau unulu lângă numirü... Li ștrecōră printre degetele-i bêtōse; se imbată de farmecü la aușulu zuruitulu lorü... Sublimă musică!..

E pe patulu mōrții... Nimenea lângă elü... Ba da; e caseta lui. O ține la subțioră... O să mōră... De-ar muri însê cu ea de-odată... Dar decă îl vorü prădă, după ce va închide ochii?... Atuncü o idee îi șcapêră prin minte: să-i inghiță unulu câte unulu. Face o șfortăre... Se ridică intr'unu cotü, care abia îl ține. Deschide caseta... Încercă să inghiță pe celü dintăiu... Nu pōte... Horcăe ca unu murindü în agoniă... E singurulü semnü de șperare ce pōte face. Și această îi ștorce ultimele lui puteri. Caseta i-se rêtōrnă... Bani fugü prin odae alungându-se... Face o cea din urmă șfortăre... Ochii lui mai dă o ultimă scântee... și cu densa ultimulu suspinü.

Anii au trecutü... Viața s'a șfîrșitü... Elü s'a dusü... Comōra i-a rêmăsu... Banulu stringătorulu intră pe mâna cheltuitorulu.

«Revista Tiner. Rom.»

Editorü: Iacobü Mureșianu.

Redactorü responsabilü: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 24 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.85	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.30	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.90
Rentă de hârtie 5%	88.25	Imprumutul cu premiu ungar	114.25
Imprumutul căilor ferate ungare	142.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	95.85	Renta de hârtie austriacă	80.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	119.—	Renta de arg. austr.	81.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	102.30	Renta de aur austr.	103.60
Bonuri rurale ungare	101.—	Losurile din 1860	134.60
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncii austro-ungare	540.—
Bonuri rurale Banat-Timișu	100.25	Act. băncii de credit ung.	297.—
Bonuri cu cl. de sortare	99.75	Act. băncii de credit austr.	289.90
Bonuri rurale transilvane	100.50	Argintul — Galbin	5.77
		Impărătesc	5.77
		Napoleon-d'ori	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.65
		Londra 10 Livres sterlinge	121.60

Bursa de București.

Cota oficială dela 11 Septembrie st. v. 1884

Renta română (5%)	Cump. 93 1/4	vënd. 94 1/4
Renta rom. amort. (5%)	92 1/2	93 1/2
» convert. (6%)	96 1/4	97 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	32	33
Credit fonc. rural (7%)	102	103
» » (5%)	90 3/4	91 3/4
» » urban (7%)	101 1/4	102
» » (6%)	97	98
» » (5%)	86 1/4	87 1/2
Banca națională a României	1390	1402
Ac. de asig. Dacia-Rom.	364.	367 1/2
» » Națională	242	245
Aur	5 25.0%	5.50
Bancnote austriace contra aur	2.06.	2.08

Cursul pieței Brașov

din 25 Septembrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.15	Vënd. 9.18
Argint românesc	9.—	9.05
Napoleon-d'ori	9.62	9.15
Lire turcești	10.90	10.04
Imperiali	9.87	9.90
Galbeni	5.64	5.68
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” se pot cumpăra în tutugiaria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcată dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., și pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

Primele veritabile bombone de Malzextract de piept pentru desfacerea flegmei ale lui Ioan Hoff sunt în hârtie albastră.

Fiecare bolnav își face speranță la cetirea neamăratelor raporturi de vindecare, cari arată că preparatele de Malz ale lui Hoff, au o influență binefăcătoare asupra organismului. La ori ce boală mai grea, ca și la ivirea simptomelor unei boli se se întrebunțeze neamănat din acestea probate și vindecătoare preparate de drojii de bere ale lui Hoff.

Extractul de Malz a lui Ioan Hoff „Gesundheitsbier.” 0 sticlă 60 cr.

Extractul de Malz concentrat a lui Hoff. 0 sticlă 1 fl. 12 cr. 0 sticlă mică 70 cr.

Un milion de mulțămite

pentru vindecarea bolii de piept, de plumăni, de oftică, slăbiciune de stomach și de digestiune, anemiă, slăbiciune de nervi, prin preparatele de malz ale lui **Ioan Hoff**.

Introducerea lor în 400 lazarete și institute de vindecare, diplome de furnisori de curte a celor mai mulți suverani din Europa, 27000 deposite de vânzare în toate părțile lumii, dau garanția cea mai strălucită, încredere celor slab și bolnavi.

Johann Hoff's
Brustmalzextrakt-Bonbons
à 60, 30, 15 și 10 cr. numai în toc albastru.

Johann Hoff's
Malzgesundheits-Chocolade.
1/2 Kilo I. fl. 2.40 cr. II. fl. 1.60 III. fl. 1
1/4 Kilo I. fl. 1.30 cr. II. 90 cr. III. 60 cr.

Domnului Ioan Hoff

inventatorul și fabricatorul preparatelor de Malz, c. r. furnisor de curte a celor mai mulți suverani din Europa etc.

Wien, Stedt, Graben, Braunerstrasse Nr. 8.

Stimate Domnule! Berea d-văstră escelentă de Malzextract are efectele cele mai bune pentru întărire. Eu o întrebunțez foarte regulat, de ore-ce după o boală grea de 10 săptămâni, mi-am recăpătat puterile, întrebunțându-mă această extractă. Alăturat vă trimet sumă de fl. 14 cr. 60 pentru alte 28 sticle de bere de Malz-extractă.

Sibiu 3 Aprilie 1882.

Wilhelmina Tangl.

St. Elisabeta, poșta Cristurului secuiesc, Transilvania 16 Aprilie 1884. După o întrebunțare de 6 flacone a berei d-văstre escelentă de Malz, vedându-mă mult ușurat de respirația grea ce aveam, vă rog să mi mai trimiteți 5 flacone de Malzextract, à fl. 1.12 cu remburse.

Cu deosebită stimă **Ioan Pocchioffo**, Ingeiner.

Vă rog a mi trimite încă flacone, Bere de Malzextract (Fabricația lui Johann Hoff) și 2 tocuri de Malz-Bonbons prin poșta cu remburse. Sânt o deosebită înlesnire prin întrebunțarea Berei de curând trimisă, și m'am hotărât să o întrebunțez și mai încolo neîntrerupt.

Deesbaron, poșta Selagiu în 6 Aprilie 1884.

Cu deosebită stimă

Domjan Alexander, preot reform.

Vă rog a mi trimite cu drumul de feră prin remburse 28 flacone cu Bere de-a d-văstră de Malzextract și 12 tocuri din bombonele de Malzextractă. Balastelke lângă Mediaș 28 Ianuarie 1884.

Cu deosebită stimă **Eugen Conte de Haller.**

Constatare oficiasă.

În conțelegere cu d-lă profesor de Kletzinsky în Viena recunosc în preparatele D-văstră de Malzextractă o reușită compoziție de ingrediente nu numai dietetice ci și medicinale, cari mai ales în stare de slăbiciune, boale de pept și de intestine și la reconvașență are succesele cele mai mari și bune.

Claisé, Chemic în Dresda.

60 mari decorațiuni

Iniințat 1847, în Viena și Budapesta dela 1861.

Deposite în Brașov: Demeter Eremias, București: F. Bruss, J. G. Rissdörfer, R. Schmetau farmaciști, G. Rietz, Martinovics, Ploiesci: N. Petrescu et C-nie, Bistrița: Carl Nussbacher, Dées: Fr. Nik, Déva: G. Issekuti, Sibiu: C. Bugarsky, Alba-Iulia: I. Frölich, S. Mihelyes, Clușiu: I. B. Misselbacher farmacia, Tergul Mureșului: M. Bucher, C. Huflesz, Mediaș: C. Buckner, Aiud: Ioan Winkler, Sighisora: I. B. Misselbacher sen. I. B. Teuch, Odorheiu secuiesc: Solyossy farmacist. Seps Szt. Gyorgy: F. Barabás farm., Turda: I. Timbus și fiu.

Spre
plăcută
atențiune

Numai până
Duminică
în **Brașov**

Marea Menageriă Batti

de lângă Pôrta Vămii.

Deschisă în fiecare zi dela 8 ore dimineața până seara la 10 ore.

Menageria conține: o mare colecțiune a rasseloră celor mai diferite de fiere răpitoare precum: lei africani (esemplare frumoșe), tigrii, pantere, leopardi, iaguară, hyene vârgate, cafenii și tîrcate, urși americani și rusești, lupi de ghiață, lupi rusești și siberici, porci sudamericani, Tapir, autilope, gâzelle și pelicană, precum și diferite soiuri de șerpi, maimuțe, păsări și cămile.

Pe fiecare zi două mari reprezentațiuni și adevă: cea d'entăiu d. a. la 4 ore, a doua la 8 ore.

Hrănirea animalelor se face după fiecare reprezentație.

Prețurile locurilor: Locul antăiu 20 cr. Locul ală doilea 10 cr. Soldații fără grad și copiii mai mici de 10 ani plătesc pe locul I. jumătate, pe locul ală doilea 5 cr. Detailuri în așur.

Onor. public e rugat cu totă stima a ne cercetă.

J. Batti.

2—3

Concurs.

Devenind vacante următoarele stipendii și anume:

- Cel de 100 fl. pe an pentru studenți la școala comercială din patriă.
- Cel de 50 fl. v. a. din fundațiunea „Dobăca” pentru gimnasiști; născuți din comitatul de odinioară ală Dobăcei.
- Cel de 20 fl. v. a. din fundațiunea „E. D. Bașota”, pentru gimnasiști; cu preferență celor din munții apusenii sau din fostul district ală Năsăudului.
- Cel de 60 fl. din fundațiunea „Galliană” pentru gimnasiști.
- Mai departe fiind a se conferi de nou:
- Un stipendiu de 50 fl. din fundațiunea fraților (Radu și George Riurianu, pentru studenți dela școle medii.
- 2 ajutore à 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofaleană” pentru meseriași cu preferență pentru descendenți din vr'o familiă a fostei comune „Tofaleu.”

Se escrie prin această concurs pentru conferirea lor. Cererile au se fie prezentate subsemnatului comitet până la 20 Octomvrie st. n. a. c. însoțite pentru stipendiile de sub a—e de următoarele documente:

- Atestat de botez.
 - Atestat scolaric de pe semestrul ală II-lea ală anului scolaric precedent.
 - Atestat de frecuentare din anul scolaric curent.
 - Atestat de sărăciă, eventual de stare orfană, dela primăria comunală, vidimat de oficiul pretorial.
 - Declarațiunea că nu capetă din altă loc vre-un stipendiu.
- Ear la cele de sub f) pe lângă atestat de botez, atestat scolaric de cel puțiu a 4-a clasă elementară și atestat de sărăciă, contract încheiat cu măiestrul la care se află în învățatură.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținut la Sibiu în 3 Sept. st. n. 1884.

Iacob Bologa,
v.-președinte.

G. Barițiu,
secret.